

Трачук В. Ю., здобувач вищої освіти II курсу магістратури спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Науковий керівник – Цвігун А.Т., доктор с.-г. наук, професор, член-кор. НААН України
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ РІВНІВ БВМД ПРИ ВИРОЩУВАННІ ПОРОСЯТ ПОРОДИ ЛАНДРАС

Виробництво м'яса в Україні значною мірою залежить від інтенсифікації свинарства як галузі, яка може швидко поповнити м'ясний баланс країни за рахунок якісної свинини [4].

Найважливішим фактором у годівлі свиней є протеїн, якого не завжди достатньо в раціонах, внаслідок чого виникає проблема повноцінної годівлі тварин. Необхідно шукати шляхи заміни кормів тваринного походження високобілковими рослинними кормами, не знижуючи при цьому продуктивність тварин.

Не менш важливе значення в тваринництві займають вітаміни і мінеральні речовини. Уміле співвідношення природних джерел вітамінів і синтетичних препаратів дозволяє досягнути оптимального забезпечення тварин цими важливими біологічно активними компонентами, підвищити кількість і покращити якість отриманої продукції [1, 3].

Свинарство є одним із основних джерел забезпечення населення м'ясною продукцією, поживними речовинами, мінеральними елементами. А для розвитку свинарства потрібно впроваджувати нові технології, які забезпечать розвиток галузі. Вивчення аспектів годівлі свиней дає можливість різко підвищити їх продуктивність.

Так, проблемою годівлі та удосконалення раціонів тварин займалися і займаються достатньо багато вчених різних наукових і навчальних закладів України. Проте, з кожним роком на ринку нашої держави з'являється дедалі більше балансуючих кормових добавок для годівлі тварин, які або вивчені недостатньо, або потребують уточнення встановлення доз згодовування в конкретних кормових умовах господарств [2, 5].

З огляду на це дослідження впливу згодовування білково-вітамінно-мінеральної добавки виробництва для молодняку свиней великої білої породи має важливе наукове і практичне значення.

Метою роботи є дослідження ефективності використання в раціонах молодняку свиней породи Ландрас білково-вітамінно-мінеральної добавки.

Матеріалом для досліджень були раціони годівлі та динаміка продуктивності, а об'єктом – поросята породи Ландрас, БВМД.

З метою вивчення ефективності використання енергії та поживних речовин кормів при додаванні до раціону молодняку свиней породи ландрас на дорощуванні балансуючої кормової добавки протягом 2020 року провели дослідження за методом пар-аналогів згідно рекомендацій А.И. Овсянникова.

Згідно схеми досліду, нами було відібрано дві групи поросят породи ландрас по 15 голів у кожній групі. На початок досліду тварини мали середню живу

масу 19-20 кг. У підготовчий період досліду, тривалістю 12 днів, тварини обох піддослідних груп споживали основний комбікорм.

В обліковий період досліду, який тривав 52 дні, тваринам першої групи згодували основний комбікорм, який складався із зерна пшениці, ячменю, кукурудзи, жита, макухи соняшникової, що використовується у господарстві.

Молодняку другої (дослідної) групи в обліковий період досліду до основного комбікорму додавали 5% білково-вітамінно-мінеральної добавки «Гроуер» виробництва ВАТ «Острозьке ХПП» Рівненської області.

З даних, наведених у таблиці 1 видно, що кількість концентрованих кормів як у підготовчий період, так і в дослідний період контрольної та дослідної груп складала 100%. Отже, тип годівлі піддослідних тварин був концентратним.

Таблиця 1. Склад та структура раціонів піддослідних тварин

Корм, добавка	Підготовчий період		Контрольна група				Дослідна група			
			1-й місяць		2-й місяць		1-й місяць		2-й місяць	
	кг	%	кг	%	кг	%	кг	%	кг	%
Зерно пшениці	0,34	25,3	0,37	22,9	0,60	29,3	0,37	22,0	0,60	28,1
Зерно ячменю	0,28	20,6	0,32	19,6	0,50	24,2	0,32	18,8	0,50	23,2
Зерно кукурудзи	0,30	26,9	0,35	26,1	0,20	11,8	0,35	25,0	0,20	11,3
Зерно жита	0,10	7,4	0,20	12,4	0,30	14,7	0,20	11,9	0,30	14,1
Макуха соняшникова	0,26	19,8	0,30	19,0	0,40	20,0	0,30	18,3	0,40	19,2
БВМД	-	-	-	-	-	-	0,08	4,1	0,1	4,0
Всього	1,28	100	1,54	100	2	100	1,62	100	2,1	100

Таким чином, в підготовчий період тваринам згодували зерна пшениці по 0,34 кг, зерна ячменю – 0,28, кукурудзи – 0,30, жита – 0,10, макухи соняшникової – 0,26 кг, у структурі комбікорму за енергетичною поживністю займало відповідно 25,3; 20,6; 26,9; 7,4 та 19,8%.

У перший місяць облікового періоду досліду тваринам контрольної групи згодували комбікорм, в структурі якого зерно пшениці складало 22,9%, зерно ячменю – 19,6, зерно кукурудзи – 26,1, жита – 12,4 та макухи соняшникової – 19%.

Другий місяць досліду характеризувався тим, що тваринам контрольної групи збільшили у процентному співвідношенні зерно пшениці, ячменю, жита і макухи соняшникової відповідно до 29,3, 24,2, 14,7 та 20,0%, натомість зменшили кількість зерна кукурудзи до 11,8%.

Раціони молодняку дослідної групи характеризувалися тим, що у них до основного комбікорму добавили кормову добавку, в результаті чого у перший місяць зерно пшениці за енергетичною поживністю займало 22,0%, ячменю – 18,8, кукурудзи – 25,0, жита – 11,9%, макуха соняшникової – 18,3%, а в другий місяць – відповідно 28,1%, 23,2%, 11,3%, 14,1% та 19,2%. БВМД у перший місяць в структурі комбікорму займала 4,1%, а в другий – 4,0%, що складало 80 і 100 г відповідно.

Аналіз продуктивності піддослідного молодняку показав, що за підготовчий період від тварин контрольної групи одержали по 267 г середньодобового приросту живої маси (Табл. 2).

Внаслідок цього, при середній живій масі на початок досліду на рівні 19,7 кг, на початок облікового періоду їх жива маса склала 22,9 кг, що більше на 13,9%.

Тварини дослідної групи росли аналогічно – збільшення їх живої маси за підготовчий період досліду склав 13,3%. Вірогідної різниці за приростами живої маси у цей період між групами не було виявлено.

Але в силу різниці у збалансованості раціонів, вже в перший місяць облікового періоду досліду молодняк дослідної групи переважав аналогів за середньодобовими і абсолютними приростами, які у них були на рівні 352 г та 8,8 кг відповідно. Результатом цього стало підвищення живої маси молодняку дослідної групи відносно контролю на кінець першого місяця облікового періоду на 3,43%, проте різниця з контролем була невірогідною.

Таблиця 2. Динаміка приростів живої маси піддослідних тварин, ($M \pm t$, $n = 15$)

Показник	Групи	
	контрольна	дослідна
Жива маса на початок досліду, кг	19,7±0,060	20,1±0,57
Жива маса на початок облікового періоду, кг	22,9±0,60	23,2±0,57
Абсолютний приріст за підготовчий період, кг	3,2±0,01	3,1±0,02
Середньодобовий приріст за підготовчий період, г	267,0±1,20	262,0±1,37
Жива маса на кінець 1-го місяця, кг	30,9±0,63	32,0±0,57
Абсолютний приріст за 1-й місяць, кг	8,0±0,03	8,8±0,05*
Середньодобовий приріст за 1-й місяць, г	320,0±1,34	352,0±1,82*
Жива маса на кінець досліду, кг	40,1±0,63	42,1±0,57*
Абсолютний приріст за 2-й місяць, кг	9,2±0,04	10,1±0,04*
Середньодобовий приріст за 2-й місяць, г	340,0±1,43	373,0±1,64*

Примітка: тут і далі * – різниця з контролем вірогідна ($P > 0,95$).

Другий місяць облікового періоду характеризувався тим, що тварин контрольної групи дали по 340 г середньодобових приростів живої маси, в результаті чого абсолютний приріст у них склав 9,2 кг.

Молодняк дослідної групи переважав контроль за середньодобовими приростами живої маси на 33 г при статистично вірогідній з контролем різниці. Тому жива маса на кінець другого місяця облікового періоду досліду у тварин дослідної групи перевищувала аналогів контрольної на 2 кг.

Необхідно знати, що у другий місяць облікового періоду середньодобові прирости молодняку контрольної, так і дослідної груп збільшувалися порівняно з першим.

Результати розрахунків показали, що за перший місяць облікового періоду досліду тваринами першої групи було витрачено 34 кг сухої речовини, другої відповідно – 35 кг у розрахунку на одну голову, у тому числі на 1 кг приросту витрачено у контрольній групі 4,25 кг, дослідній – 3,97 кг (Табл. 3).

Таблиця 3. Витрати корму на приріст живої маси

Показник	Групи			
	контрольна		дослідна	
	місяць		Місяць	
	I	II	I	II
Одержано приросту, кг.	8,00	9,20	8,80	10,10
Витрачено сухої речовини, всього кг.	34,00	47,52	35,00	48,87
У тому числі на 1 кг приросту, кг.	4,25	5,15	3,97	4,83
Витрачено перетравного протеїну, всього кг.	4,90	7,10	5,55	8,00
У томі числі на 1 кг приросту, г.	615,60	771,80	630,70	800,00

Витрати перетравного протеїну у контрольній групі були на рівні 4,9 кг, при цьому на 1 кг приросту витрати склали 461 г, у дослідній групі – на рівні 6,11 кг і 531 г відповідно.

При цьому від тварин контрольної групи одержано 8,0 кг приросту, а від тварин дослідної групи в перший місяць облікового періоду одержано 8,8 кг приросту.

Другий місяць облікового періоду досліджувався аналогічними показниками витрат корму. Так, тварини контрольної групи витратили в загальному 47,52 кг сухої речовини, а тварини дослідної групи – 48,87 кг, що більше на 2,76%.

При цьому, за другий місяць облікового періоду від тварин контрольної групи одержано по 9,2 кг приросту, а за другий місяць від тварин дослідної групи отримано по 10,1 кг приросту.

Таким чином, одержані в результаті проведення досліджу показники дають підставу рекомендувати при дорощуванні молодняку свиней великої білої породи білково-вітамінно-мінеральну добавку «Гроуер» у кількості 5% від маси комбікорму, що складається із зерна пшениці, ячменю, кукурудзи, жита і макухи соняшникової.

Література.

1. Величко В.О. Основні джерела кормового білка для продуктивних тварин в техногенній зоні Прикарпаття. Ефективні корми та годівля. 2008. №2. С. 39-41.
2. Дегуса А.Г. Идеальный протеин для свиней. Свиноводство. 2002. №3. С. 17-19.
3. Мажилівська К. Р. Сучасний підхід до розробки адресних преміксів для свиней. 36. наук. пр. Вінн. нац. аграр. ун-ту. Серія: Сільськогосподарські науки. 2012. Вип. 5 (67). С. 53–57.
4. Свеженцов А.И., Горлач С.А., Мартиняк С.В., Цвигун А.Т. Комбикорма, премиксы, БВМД для животных и птицы. Справочник. Днепропетровск: АРТПРЕСС. 2008. 412 с.
5. Труфанов О. Мікроелементи у годівлі свиней. Farmer. 2013. № 2. С. 114–115.

УДК: 636.32/38.082

Турмахан А.Б. студент III курсу напрямлення підготовки «Кормление, разведение и селекция сельскохозяйственных животных»

Научный руководитель – Кулатаев Б. Т., кандидат с.-х. наук, профессор
Казахский национальный аграрный университет, г.Алматы, Казахстан

НАУЧНО ОБОСНОВАННАЯ СИСТЕМА ПОЛНОЦЕННОГО КОРМЛЕНИЯ ВЫСОКОПРОДУКТИВНЫХ ТОНКОРУННЫХ И ПОЛУТОНКОРУННЫХ ОВЕЦ В ТОО «БАТАЙ-ШУ»

Процесс пороодообразования в отечественном овцеводстве тесно связан с общей интенсификацией сельскохозяйственного производства, предполагающей возможность разведения более продуктивных пород и генотипов животных с повышенной оплатой возрастающих затрат на их содержание. Этим, в основном, был обусловлен в свое время переход от грубошерстного к тонкорунному и скороспелому полутонкорунному овцеводству в связи с